

Sygn. akt III U 856/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Danuta Poniatowska
------------------------	-------------------------------

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 3 grudnia 2020 r. w Suwałkach

sprawy **Z. K.**

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wysokość świadczenia

w związku z odwołaniem Z. K.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z 30 września 2020 r. znak (...) i 9 października 2020 r. znak(...)

oddala odwołania od obu decyzji.

Sygn. akt III U 856/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 30.09.2020 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 174) i ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 53) przeliczył emeryturę rolniczą Z. K. od 23.05.2020 r. i wysokość świadczenia ustalił w wysokości (...). miesięcznie (do wypłaty - (...)zł).

Decyzją z 9.10.2020 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 174) i ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 53) ustalił nadpłatę emerytury przysługującej Z. K. od 13.05.2020 r. do 30.09.2020 r. w wysokości 189,67 zł. i wskazał, że kwota nienależnie pobrana będzie potrącona jednorazowo ze świadczenia za październik 2020 r.

Odwołania od tych decyzji złożyła Z. K., nie zgadzając się z brakiem podwyższenia jej emerytury do najniższego świadczenia wynoszącego 1 200 zł. i żądaniem zwrotu kwoty podwyższenia. Podniosła, że w sprawie nie zaszyły żadne nowe okoliczności, skutkujące obniżeniem emerytury.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie. Podtrzymał podstawy skarżonych decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

Z. K. (ur. (...)) 21.05.2020 r. złożyła wniosek o emeryturę z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym jako właściciel. We wniosku wykazała także okresy zatrudnienia poza rolnictwem.

Decyzją z 5.06.2020 r. Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego została jej przyznana emerytura, poczynając od (...)r. (decyzja k. 38 akt rentowych). Organ rentowy uznał za udowodnione 112 kwartałów ubezpieczenia rolnego (1.10.1991 r. - 30.06.2000 r. i 1.01.2001 r. - 5.06.2020 r.) i 2 kwartały, za które składki zostały umorzone (1.07.2000 r. - 31.12.2000 r.) - raport ustalenia uprawnień do świadczenia - k. 37 akt rentowych. Wysokość emerytury została wyliczona na (...)zł. Ponieważ ustalona wysokość emerytury rolniczej była niższa niż 1 200 zł., podwyższono świadczenie do tej kwoty. Wnioskodawczyni została też pouczone, że dla osób urodzonych po 31.12.1948 r. do okresów ubezpieczenia wymaganych ustawą nie zalicza się okresów, od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi. O przysługującym Z. K. prawie do emerytury rolniczej został powiadomiony Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w S..

W dniu 6.07.2020 r. do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (...)w A. wpłynęła decyzja (...) Oddział w B. z 26.06.2020r. przyznająca Z. K. od (...)r. prawo do emerytury na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 53). Wysokość emerytury ustalono na (...)zł. i wskazano, że nie podlega ona podwyższeniu do kwoty najniższej emerytury, ponieważ wnioskodawczyni nie udowodniła okresów składkowych nieskładkowych łącznie w wymiarze 20 lat. Następnie ZUS nadesłał pismo wskazujące na okresy zatrudnienia Z. K. uwzględnione przy ustaleniu prawa do emerytury (k. 71 akt rentowych). Po uzyskaniu tych informacji Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zaskarżoną decyzją z 30.09.2020 r. ponownie ustalił wysokość emerytury rolniczej Z. K.. W stosunku do pierwszej decyzji zmieniło się to, że emerytura nie podlega podwyższeniu do najniższej emerytury i wynosi brutto (...)zł., netto (...)zł.

Kolejną decyzją z 9.10.2020 r. Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ustalono nadpłatę emerytury przysługującej Z. K. od 13.05.2020 r. do 30.09.2020 r. w wysokości 189,67 zł. i wskazano, że kwota nienależnie pobrana będzie potrącona jednorazowo ze świadczenia za październik 2020 r.

Sąd zważył, co następuje:

Ustawa z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 174) w artykule 48 wskazuje sposób wyliczenia świadczenia rolniczego. Stanowi on, że wysokość świadczenia lub jego określonej części ustala się za pomocą wskaźnika wymiaru, jeżeli przewiduje to ustawa lub jeżeli wysokość ta pozostaje w stałym stosunku do wysokości emerytury podstawowej, a świadczenie nie ma charakteru jednorazowego. Świadczenie, którego wysokość jest ustalona za pomocą wskaźnika wymiaru, wypłaca się w kwocie odpowiadającej iloczynowi tego wskaźnika i aktualnej emerytury podstawowej (art. 48 ust. 1 i 2). Jeżeli wysokość świadczenia ustalonego w sposób określony w ust. 1 jest niższa od kwoty najniższej emerytury określonej w przepisach emerytalnych, wysokość takiego świadczenia podwyższa się z urzędu do tej kwoty. Przepisu tego nie stosuje się jednak do emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia pobieranej w zbiegu z emeryturą lub rentą z innego ubezpieczenia społecznego, jeżeli suma tych świadczeń przekracza kwotę najniższej emerytury określonej w przepisach emerytalnych (art.48 ust. 2a i 2b pkt 1).

Zacytowany powyżej przepis jednoznacznie wskazuje, że w przypadku pobierania emerytury z innego ubezpieczenia społecznego, wysokości emerytury wyliczonej na podstawie wskaźnika wymiaru nie podwyższa się do wysokości minimalnej emerytury. Dlatego zaskarżona decyzja z 30.09.2020 r. jest prawidłowa. Zmiana wysokości emerytury nastąpiła w związku z uzyskaniem przez organ rentowy informacji o przyznaniu wnioskodawczyni emerytury przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Decyzja ZUS ma niewątpliwie wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość i wnioskodawczyni zobowiązana była poinformować o niej organ rentowy. Pouczenie dotyczące tego zostało jej doręczone łącznie z decyzją ustalającą prawo do emerytury.

Dlatego należy uznać, że zachodzą podstawy do żądania zwrotu przez organ rentowy od Z. K. podwyższenia emerytury za okres od 13.05.2020 r. do 30.09.2020 r., jako świadczenia nienależnie pobranego.

Stosownie do treści art. 138 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 53) w związku z art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 174) osoba, która nienależnie pobrała świadczenia jest obowiązana do ich zwrotu. W myśl art. 138 ust. 2 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS za nienależnie pobrane świadczenia uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania.

Z okoliczności sprawy wynika, że odwołująca nie zawiadomiła organu rentowego o nabyciu prawa do emerytury powszechnej, mimo iż w decyzji Prezesa KRUS przyznającej prawo do emerytury była wyczerpująco pouczona o zasadach wypłaty świadczeń i konieczności powiadomienia o okolicznościach mających wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość. Abstrahując od powyższej kwestii stwierdzić należy, iż nawet gdyby Z. K. zawiadomiła organ rentowy o okolicznościach mających wpływ na wysokość przysługującej jej emerytury, to byłaby obowiązana do zwrotu nienależnie pobranego podwyższenia świadczenia za okres do 12 miesięcy. W tym zakresie istotne znaczenie ma treść art. 138 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z którego wynika, że zawiadomienie organu rentowego o okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części ma jedynie znaczenie dla okresu, za jaki można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń. W przypadku odwołującej okres, za który organ rentowy żąda zwrotu nienależnie wypłaconego świadczenia jest krótszy niż 12 miesięcy (od 13.05.2020 r. do 30.09.2020 r.), a zatem jest ona obowiązana do zwrotu całej kwoty – 189,67 zł.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. należało odwołanie oddalić.